

DÜNYA ENERJİ KONFERANSI

ve

İSTANBUL'DA YAPILAN 10.DÜNYA ENERJİ KONFERANSI

Korkut Öngün

Dünya Enerji Konferansı enerji üzerinde çalışan uluslararası en büyük kuruluştur.

Birinci Dünya Enerji Konferansı 1924 yılında Londra'da toplanmıştır. Bu Konferansta sürekli bir uluslararası kuruluşun oluşturulması uygun görülerek Dünya Enerji Konferansının kurulmasına karar verilmiştir. Önceleri altı yılda bir yapılan Konferansın dördüncüsü İkinci Dünya Savaşı yıllarına rastladığı için toplanamamıştır. Bu nedenle 14 yıl aradan sonra Dördüncü Konferans yine Londra'da toplanmıştır. Bundan sonra Beşinci 1956'da Viyana'da, Altıncı 1962'de Melbourne (Avustralya) Yedincisi 1968'de Moskova'da toplanmıştır. Moskova'daki Yedinci toplantıda gelecek konferansların

*Korkut Öngün, 10.Dünya Enerji Konferansı
Yurtiçi Teknik Turlar Komitesi Başkanı.*

üş yılda bir yapılması kararlaştırılmıştır. Sekizinci toplantı Bükreş'te, Dokuzuncu Detroit (ABD) de ve son olarak da Onuncu toplantı İstanbul'da yapılmıştır. Konferansın başlangıçta adı World Power Conference (Dünya Güç Konferansı) iken, Sekizinci Konferanstan sonra adı World Energy Conference (Dünya Enerji Konferansı)'na çevrilmiştir.

Bu kuruluş dünyada gün geçtikçe daha fazla önem kazanan enerji kaynaklarının rasyonel kullanımı ile diğer konularda uluslararası işbirliğini, bilgi alışverişini sağlamak, enerji konusunda karşılaşılan sorunların çözümüne yardımcı olmak, enerji tasarrufuna öncülük etmek ve bu eğilimin yayılmasına çalışmak konuları ile uğraşmaktadır.

Dünya Enerji Konferansı toplantıları arasında iki yada üç, ara toplantı yapılmaktadır.

Daha önce yapılan konferanslar: Konferansın Uluslararası Yürütme Kurulu (International Executive Council, IEC) tarafından her Konferansın geniş kapsamlı bir konusu ev sahibi ulusal komite ile danışılarak ve Program Komitesinin de görüşleri alınarak saptanmaktadır. Bundan sonra bu ev sahibi Ulusal Komite ile Konferansın Program Komitesi Teknik Programın taslağını birlikte hazırlarlar. Teknik Programın ayrıntıları ev sahibi Ulusal Komite tarafından tamamlanır. Merkez sekreterliği ev sahibi Ulusal Komiteye danışmanlık yapar.

İstanbul'da yapılan Onuncu Konferanstan önceki diğer 9 Konferansın ana konuları şöyle belirlenmiştir:

- Birinci Konferans 1924, Londra, Güç ve Yakıt Yönünden Dünyanın Kaynakları ve Bunlardan En Fazla Yararlanma.
- İkinci Konferans 1930, Berlin, Her Yönü ile Enerji Sorunları.
- Üçüncü Konferans 1936, Washington, Ulusal Enerji Ekonomisi.
- Dördüncü Konferans 1950, Londra, Dünya Enerji Kaynakları ve Enerji Üretimi.
- Beşinci Konferans 1956, Viyana, Yeni Teknik ve Ekonomik Gelişmelerin Işığında Dünyanın Enerji Kaynakları.
- Altıncı Konferans 1962, Melbourne, Enerji Alanında Yeni Görüşler.
- Yedinci Konferans 1968, Moskova, Dünya Enerji Kaynakları ve Bunların İnsanlığın Yararına Kullanılışı.
- Sekizinci Konferans 1971, Bükreş, Özellikle Karmaşık Kullanışlar Dolayısıyla Enerjiden Yararlanma Konusundaki Gelişmeler.
- Dokuzuncu Konferans 1974, Detroit (23-27 Eylül),

Gelecekteki Enerji Gereksinmelerinin Ekonomik ve Çevresel Çağırışımı.

Onuncu İstanbul Dünya Enerji Konferansında belirlenen ana konu ise: Enerji Kaynaklarının Yeterliliği ve Rasyonel Kullanımı'dır.

Dünya Enerji Konferansı genel olarak çeşitli ülkelerin Ulusal Komitelerinin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Her Ulusal Komite kendi ulusal

yasalarına göre kurulmuş bir dernek görünümündedir. Genel olarak her Ulusal Komite devlet kuruluşları ile, enerji ile ilgili tüm bilimsel ve teknik endüstri kuruluşlarını ve enerji konusu ile ilgili kişileri yapısında toplamaktadır. Ulusal Komiteler doğrudan dofruya hükümete bağlı değildirler, ancak enerji ile ilgili kişiler ve kuruluşların büyük ölçüde bu dernekte toplanmış olması onun etkili bir çalışma yapmasını kolaylaştırmaktadır.

Londra'da bulunan bir merkez sekreterliği Ulusal Komiteler arasındaki birliği ve yönetimi yürütür. Merkez bir genel sekreter tarafından yönetilir. Genel yönetim yukarıda sözü edilen IEC tarafından yapılır.

Hem merkez sekreterliğinin hem de Ulusal Komitelerin giderleri Ulusal Komitelerin ve üye kuruluşların üyelik ödentileri ile karşılanmaktadır.

Dünya Enerji Konferansının çeşitli uluslararası kuruluşlar ile de ilişkisi bulunmaktadır.

Dünya Enerji Konferansının Düzenlenmesi:

Dünya Enerji Konferansını düzenlemek isteyen ülkelerin bazı koşulları sağlayıp sağlayamadığına bakıldıktan sonra bu ülkede Konferans düzenlenmesine karar verilmektedir.

İstenen koşullar şöyle sıralanabilir:

- En az 3000 kişiyi alacak büyüklükte bir konferans salonunun bulunması.
- Teknik oturumlar ve yuvarlak masa toplantıları için 500 kişiyi alacak büyüklükte üç küçük salon.
- Konferansın yapılacağı şehirde uluslararası ya da birinci sınıftan 3000 yatak kapasiteli otellerin bulunması.
- Oturumlardaki tartışmaların karşılıklı olarak İngilizce ve Fransızcaya yada başka dillere hemen çevrilmesi ile ilgili düzenlemenin yapılması.
- Oturumların düzgün bir şekilde yapılabilmesi için gerekli projektörler, kayıt ve büro makinesi ve aygıtlarının sağlanması.
- Konukların ağırlanması, kayıtlar ve oturumlar için gereken diğer ayrıntılı işlemler.

İstanbul'da 3000 kişiyi alacak büyüklükte bir konferans salonunun bulunmayışı Konferansın İstanbul'da yapılmasına karar verilirken düzenleyicileri en fazla düşündüren bir konu olmuştur.

Büyük bir yangın geçiren Atatürk Kültür Merkezi'nin bu işe ayrılması ve Kültür Merkezindeki onarımların tamamlanmamış olması büyük sorunlar ve zorluklar yaratmıştır.

Ancak sonunda, Ekim 1973'de Buenos Aires'te yapılan IEC toplantısında, 1977 yılı Konferansının İstanbul'da yapılmasına karar verilmiş ve hazırlıklara başlanmıştır.

Dünya Enerji Konferanslarının düzenlenmesinde ev sahibi Ulusal Komitenin giderlerini azaltmak üzere Konferansa katılan delegeler ile beraberinde gelenlerden bir ücret alınmaktadır. İstanbul Kon-

feransında bu ücret yabancı delegeler için 200 dolar, Türk-delegeler için 1500 TL idi. Delegelerin beraberinde gelenler için de, yabancılardan 70 dolar, Türklerden 750 TL olarak alınacağı belirtilmişti.

Konferansa sunulacak tebliğlerin sayısının 200'ü geçmemesi üzerinde bir karar vardır. Konferans üyesi ülkelerin en fazla ne kadar tebliğ sunacağı ev sahibi Ulusal Komite, IEC Başkanı ve Genel Sekreter tarafından kararlaştırılmaktadır. Tebliğlerin yalnız Konferansa üye Ulusal Komitelerden gelenleri kabul edilmektedir. Kişisel başvurular kabul edilmemektedir.

Ayrıca seçilen uluslararası kuruluşlardan kendi çalışma alanları ile ilgili tebliğler de istenmektedir. Bu kuruluşların seçimi Genel Sekreterin danışmanlığı altında ev sahibi Ulusal Komite tarafından yapılmaktadır.

Tebliğlerin basım giderlerinin yaklaşık olarak 1/3'ü ev sahibi Ulusal Komite tarafından karşılanmakta, kalanı tebliğ gönderen Ulusal Komitelerden sayfa başına belirtilecek bir bedel alınarak karşılanmaktadır.

Konferansa katılan, kayıt ücretini ödeyen delegelere basılı tebliğler ücretsiz olarak verilmektedir.

Konferanstaki tartışmaların raporu da ayrıca bastırılıp dağıtılmaktadır.

Tebliğlerin 20 sayfa geçmemesi ve beraberinde bir sayfalık özeti bulunması gerekmektedir. Tebliğler İngilizce yada Fransızca, özetler hem Fransızca hem İngilizce olarak hazırlanmaktadır. Ev sahibi Ulusal Komite isterse özetleri yada tüm tebliğleri başka bir dile yada kendi ulusal diline çevirebilir. Bu durumda çevirme giderleri Ulusal Komiteye ait olur. Türk Milli Komitesi bu çevirileri yapmaya gerek görmemiştir.

Onuncu Dünya Enerji Konferansı:

Onuncu Dünya Enerji Konferansını yürütmek üzere Türk Milli Komitesi, enerji işleri ile uğraşan Kamu İktisadi Kuruluşlarının parasal ve destekleyici yardımları ile bir Organizasyon Grubu kurmuştur. Onbir kişiden oluşan Grup çeşitli konu ve amaçlar için 9 komite kurmuş ve bu komitelerde toplam olarak 60 kişi görev almıştır. Ayrıca bir de Grubun merkez bürosu değişik sayıda görevlilerle (görevli sayısı 20 kişiye kadar çıkmıştır) sürekli olarak çalışmıştır.

Dünya Enerji Konferansına halen 75 ülke üyedir. İki üye de gözlemci olarak katılmaktadır.

İstanbul'daki Onuncu Konferansa üyelerden Türkiye ile birlikte 69 ülke katılmak istemiştir. Bunlardan Güney Afrika ve Tayvan'ın delegelerinin yurduza girmesine, aramızda diplomatik ilişkiler bulunmadığı gerekçesiyle, Türk Hükümeti izin vermediğinden gerçekte katılan ülke sayısı 67 olmuştur.

Konferansa, Türkiye'den 601 kişi olmak üzere, toplam 2600 delege kayıt olmak üzere başvurmuştur. Çeşitli nedenlerle yabancı delegelerden birçoğu

katılmaktan vazgeçmiştir. Türklerden de 73 delege Konferansa katılmamıştır. Böylece Türkiye'den 528 delege katılmış olmaktadır. Katılan diğer yabancı delegelerin sayısı 1701 kişi, toplam delege sayısı da 2229'dur. Delegelerle birlikte eşleri yada yakınları olmak üzere Türkiye'den 150 ve yabancı ülkelere de 878 kişi olmak üzere 1028 kişi Konferansa katılmıştır.

Delege yada yakınları olarak Konferansa katılanların toplamı 3257 kişiyi bulmuştur.

Konferansa katılan ülkelere ne kadar delege ve yakınlarının geldiği Çizelge 1'de gösterilmiştir.

Konferansa katılan delegelerin Konferanstaki son Türkiye'nin turistik, tarihi yerlerini ve enerji ile ilgili tesislerini gezip görmek için 9 değişik bölgeye geziler düzenlenmiştir. Bu gezilerin tüm giderleri katılan delegelerden alınmıştır.

Bu bölgelerden Konya yöresine yapılacak geziye çok az istekli çıktığı için (A kişi) bu geziden vazgeçilmiş, 4-7 gün süren diğer geziler yapılmıştır. Gezilere en fazla istekli İzmir bölgesi (221 kişi), Ege bölgesi (170 kişi), Nevşehir-Ürgüp yöresi (126 kişi), Doğu Karadeniz bölgesi (61 kişi) çıkmış, diğer bölgelerden Adana Çukurova bölgesi (16 kişi), Bursa (19 kişi), Elazığ-Keban

Şıra	Ölke	Katılan		Toplam
		Delege Sayısı	Yakınlarının Sayısı	
1	Türkiye	528	150	678
2	ABD	189	120	309
3	Fransa	175	94	269
4	İngiltere	172	107	279
5	federal Almanya	150	85	235
6	İsveç	95	66	161
7	İspanya	76	57	133
8	Japonya	60	4	64
9	Kanada	55	33	88
10	Norveç	53	45	98
11	Finlandiya	49	35	84
12	İtalya	46	20	66
13	Yugoslavya	40	12	52
14	Hollanda	36	21	57
15	İsviçre	33	15	48
16	Avusturalya	32	21	53
17	Danimarka	29	20	49
18	Sovyetler Birliği	28	-	28
19	Yeni Zelanda	23	19	42
20	Venezüella	22	6	28
21	Avusturya	18	12	20
22	Belçika	18	8	26
23	Arjantin	18	6	24
24	Meksika	16	6	22
25	Macaristan	14	1	15
26	İran	13	4	17
27	Fildişi Sahili	13	5	18
28	Malezya	12	7	19
29	Kore	12	-	12
30	Fas	11	4	15
31	Çekoslovakya	11	-	11
32	Hindistan	11	-	11
33	Portekiz	10	4	14
34	Bulgaristan	10	-	10
35	Alman Demokratik Cum.	10	-	10
Toplam		2088	987	3075
Diğer 01 keler		141	41	182
Toplam		2229	1028	3257

Çizelge 1. Onuncu Dünya Enerji Konferansına katılan ülkeler ve bu ülkelere konferansa gelen delegeler ile yakınlarının sayısı.

bölgesi (28 kişi), Antalya bölgesine (49 kişi) ise fazla ilgi görülmemiştir.

Böylece eşleri ile birlikte toplam 690 delege Konferans sonrası gezilere katılmıştır. Gezi ücretleri, süreye bağlı olarak, her türlü giderler ve yemekler içinde olmak üzere kişi başına 140 dolar ile 365 dolar arasında değişmiştir.

Konferansa katılanlar, Konferans için yapılan giderlerin yaklaşık 2/3'ünü ödemişlerdir. Kalan 1/3'ü de yurt içinden enerji ile uğraşan Kamu İktisadi Teşekküllerinin yardımları ile karşılanmıştır.

Konferansın Teknik Yönü:

Konferansın teknik oturumları dört ana bölüme ayrılmıştır:

1. Bölüm: Alışılmış Enerji Kaynaklarının Gelişimi:

Biri ana tebliğ (Kanada tarafından hazırlanmıştır) olmak üzere 4'e ayrılmış bu bölümde 34 tebliğ vardır. Bu bölüme Türkiye'den iki tebliğ sunulmuştur.

2. Bölüm: Enerji Kullanımında Tasarruf:

Bu bölümde biri ana tebliğ olmak üzere (İngiltere tarafından hazırlanmıştır) 30 tebliğ sunulmuştur. Bölüm 5'e ayrılmıştır. Türkiye'nin bir tebliği vardır.

3. Bölüm: Birincil Enerjinin Dönüşümü:

Ana tebliğ Sovyetler Birliği tarafından hazırlanmış olup 8'e ayrılmış bölümde 44 tebliğ bulunmaktadır. Türkiye'den 3 tebliğ sunulmuştur.

4. Bölüm: Alışılmamış Enerji Kaynaklarının Geliştirilmesinin İncelenmesi:

Sekize ayrılmış bu bölümün ana tebliği Fransa tarafından hazırlanmış olup bölümde 23 tebliğ bulunmaktadır. Türkiye'den bölüme 1 tebliğ sunulmuştur.

Ayrıca uluslararası kuruluşlardan CIGRE, UNIPED gibi enerji ile uğraşan beş kuruluşun kendi çalışma alanları ile ilgili olmak üzere beş tebliği de vardır. Böylece toplam tebliğ sayısı 142'yi bulmaktadır. Türkiye'den gönderilen tebliğ sayısı toplam olarak 7'dir.

Tüm tebliğler dört kalın ciltte toplanmış, buna indeks ve raporör raporlarının bulunduğu küçük iki kitapçık eklenmiştir. Böylece tebliğlerle ilgili basılı takım 3500 sayfa tutmaktadır.

Her ülkenin hangi bölümlere, kaç tebliğ sundukları Çizelge 2'de ayrıntılı olarak gösterilmektedir.

Teknik oturumların dışında konferans sırasında yedi yuvarlak masa toplantısı, yedi özel oturum, dört inceleme komitesi oturumu da yapılmıştır.

Yuvarlak masa toplantılarının çoğunluğu çeşitli enerji kaynakları, bunlardan yararlanma olanakları, enerji tasarrufu, istenen ve sunulan enerjinin planlanması gibi ana konuları kapsamakta idi.

Daha önce Boğaziçi Üniversitesine hazırlattırılan ve 20 Haziran 1977 günü Ankara'da geniş bir şekilde tartışması yapılan ve 2000 yılına kadar

Sıra	Dike	Gönderilen Tebliğler				Toplam
		I. Bölüm	II. Bölüm	III. Bölüm	IV. Bölüm	
1	Kanada	3	2	1	2	8
2	İngiltere	1	4	2	1	8
3	Fransa	1	1	2	4	8
4	Sovyetler Birliği	2	1	3	1	7
5	Türkiye	1	1	4	1	7
6	Federal Almanya	1	2	3	1	7
7	Japonya	1	1	3	1	6
8	AED	1	1	3	1	6
9	İtalya	1	1	1	2	5
10	İsviçre	1	2	1	1	5
11	Avustralya	2	1	1	1	5
12	Belçika	1	1	1	1	4
13	Alman Demokratik Cum.	2	1	1	1	5
14	Hollanda	1	1	2	1	5
15	Polonya	1	1	2	1	5
16	Arjantin	1	2	1	1	5
17	Avusturya	1	1	1	1	4
18	Bulgaristan	1	1	2	1	5
19	Danimarka	1	2	1	1	5
20	Finlandiya	1	1	1	1	4
21	Macaristan	1	1	1	1	4
22	Hindistan	1	1	1	1	4
23	Endonezya	1	1	1	1	4
24	İsrail	1	1	1	1	4
25	Kore	1	1	1	1	4
26	Yeni Zelanda	1	1	1	1	4
27	Norveç	1	1	1	1	4
28	Romanya	1	1	1	1	4
29	Güney Afrika	1	1	1	1	4
30	İspanya	1	1	1	1	4
31	İsviçre	1	1	1	1	4
32	Çekoslovakya	1	1	1	1	4
33	Yugoslavya	2	1	1	1	5
34	Mısır	1	1	1	1	4
35	Bengaldeş	1	1	1	1	4
36	Malezya	1	1	1	1	4
37	Nepal	1	1	1	1	4
38	Portekiz	1	1	1	1	4
39	Milliyetçi Cin	1	1	1	1	4
40	Tayland	1	1	1	1	4
41	Venezüella	1	1	1	1	4
42	Meksika	1	1	1	1	4
Toplam		32	29	42	25	128
KURULUS						
43	OMEA	1	1	1	1	4
44	HASA	1	1	1	1	4
45	CEE	1	1	1	1	4
46	OECD	1	1	1	1	4
47	IAEA	1	1	1	1	4
48	UNEP	1	1	1	1	4
49	UNEP	1	1	1	1	4
50	NORDEL	1	1	1	1	4
Toplam		2	1	2	4	9
Diğer Uluslararası Kuruluşlar		1	1	1	1	4
GENEL TOPLAM		34	30	44	29	142

OMEA : Council for Mutual Economic Assistance
HASA : International Institute for Applied Systems Analysis
CEE : Commission des Communautés Européennes
OECD : Organisation for Economic Cooperation and Development
IAEA : International Atomic Energy Agency
UNEP : United Nations Environment Programme
NORDEL : Organization for Electric Power Cooperation Between the Nordic Countries

Çizelge 2. Onuncu Dünya Enerji Konferansına çeşitli ülkelerin gönderdikleri tebliğ sayılarının bölümlere göre ayrılışı.

olan süreyi içeren, Türkiye koşullarına uygun, kaynaklardan en etkin biçimde yararlanmayı öngören bir amaçla hazırlanan matematiksel Türkiye Enerji Modeli yuvarlak masa toplantılarında birinin konusunu oluşturmuştur.

Özel oturumlar bazı Ulusal Komitelerin isteği üzerine onların sorumluluğu altında yapılmıştır. Özel oturumları bir başkan yönetmekte bir yada birkaç sunucu konuyu sunmakta, sonunda dinleyicilerin sorularına karşılık verilmektedir, özel oturumlar resmi olmayan açık oturumlar niteliğinde idi. Özel oturumlar da bütün delegelere açık olup, belli sayıda uzmanlar grubuna başvurularak hazırlanmış günün sorunlarının teknolojisi ile ilgili konuları kapsamakta idi.

İnceleme komitelerinin oturumları da Onuncu Dünya Enerji Konferansı için raporlarını hazırlayan yada hazırlamakta olan yürütme komitelerinin çalış-

maları çerçevesinde düzenlenmiştir. Bunlar da bütün delegelere açıldı.

Yuvarlak masa toplantıları, özel oturum ve inceleme komitelerinin çalışma konuları aşağıda gösterilmektedir:

Yuvarlak masa toplantılarının konusu:

- Türkiye Enerji Modeli
- Enerji İstemleri ve Tasarruf
- Akaryakıt ve Gaz
- Plütonyumun Kullanılışının Denetlenmesinin Yönetimi Koşulları
- Enerjide Uluslararası İşbirliği
- Kömür
- Atom Enerjisi ve Alışılmamış Enerji Kaynakları

Özel Oturumların Konusu:

- Enerji Konusunda Danışma
- Elektrik ve Isı Üretmek İçin Artıkların Kullanılması
- Koklaşabilir Kömürün Kullanılışının Genişletilmesi
- Hidrolik Kaynaklar
- Aşırı İletken Kabloların Ekonomik Görünümü
- Denizcilikte Pervane Hareketi İçin Atom Enerjisi
- Alternatif Enerji Stratejisi Üzerinde Toplu Çalışma

İnceleme Komitelerinin Konuları:

- Enerji Ekonomisinin Koşulları
- Enerji Kaynakları - Açık Oturum
- Termik Üretim Santrallerinin Yeterliliği
- Elektrik Üretimi ve Isıtmanın Birlikte Kullanılması ve Merkezi Isıtma.

İstanbul Konferansının Toplantıları:

Konferans 19 Eylül 1977 Pazartesi günü İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezinde yapılan bir açılış töreni ile çalışmaya başlamıştır. Açılıştan önce 15 Eylül 1977 Perşembe günü ve bundan sonraki üç gün Dünya Enerji Konferansının yönetimi ile ilgili Program Komitesi, Yönetim Komitesi, Uluslararası Yürütme Kurulu (IEC) toplantısı yapılmıştır. Kapanış töreni de 23 Eylül 1977 Cuma günü yine Atatürk Kültür Merkezinde olmuştur.

Konferans çalışmaları Atatürk Kültür Merkezinin üç salonu ile Intercontinental Otelinin iki salonunda sabahları bir, öğleden sonra iki oturum halinde sürdürülmüş, ayrıca basın toplantıları yapılmış, filmler gösterilmiştir.

Konferansa katılan delegelerin şehri tanıyıp görebilmeleri için Şehir Gezileri, bayanlar için geziler ve moda defileleri yapılmış, İstanbul yöresindeki birçok fabrika ve elektrik tesisleri gezdirilmiş, müzeler, tarihi yerler ziyaret edilmiştir.

Ev sahipliği görevini yerine getirmek üzere geceleri delegeleri eğlendirecek çeşitli sosyal düzenlemeler, Konferansı renklendirmiştir.

Konferans sırasında çıkarılan İngilizce, Fransızca ve Türkçe dillerinde yayınlanan bir günlük gazete Konferans çalışmalarının daha geniş bir biçimde duyurulmasını sağlamıştır. Yerli ve yabancı basın Konferansa büyük ilgi göstermiş, Konferansa

büyük yer ayırmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından İstanbul Spor ve Sergi Sarayında Türkiye'deki enerji endüstrisini yansıtan bir de sergi düzenlenmiştir.

Konferansın sonunda yapılan Uluslararası Yürütme Kurulu Toplantısında Ren-Vestfalye Elektrik İşletmesi Anonim Şirketi Yönetim Kurulu üyesi Federal Almanya delegesi Prof.Dr.Heinrich Mandel IEC Başkanlığına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Dairesi ve Türk Millî Komitesi Başkanı Ali Galip Mutdoğan da Dünya Enerji Konferansı Başkanlığına seçilmişlerdir.

Bu arada Dünya Enerji Konferansının gelecek Onbirinci toplantısının Federal Almanya'nın Hamburg şehrinde 29 Eylül ile 3 Ekim 1980 arasında toplanmasına karar verilmiştir.

SONUÇ

Böyle Uluslararası Konferansların yurdumuzda yapılmasının Türkiye'ye ne kazandırdığı üzerinde hep durulmuştur. Kişisel düşüncemize göre böyle bir uygulamadan edinilecek yararları fazla abartmamak gerekir. Bunların küçük boyutta olduğu açıktır. Uluslararası Konferanslara birçok Türk teknisyenin katılmadığı bilinmektedir. Konferans bu kimselere bu fırsatı yaratmaya yaramıştır. Ancak Konferansa katılan Türk delegelerin sayısının daha fazla olması beklenirdi. Bunu sağlayacak önlemler alınmalıydı.

Konferansa katılan Türklerin çeşitli uluslardan teknisyenler ve uluslararası üne sahip kişilerle tanışmak, onlarla tartışmak, enerji konusundaki sorunların diğer ülkelerde nasıl çözümlendiğini öğrenmek gibi durumlara, yönetim, teknik ve diğer konularda onlarla işbirliği yapmaya ve bunu geliştirmeye başlayacağı umulur. Bu durum büyük ölçüde Türk delegelerin etkinliğine bağlıdır.

Konferans, katılanlara Türkiye'yi ve İstanbul'u tanıtmaya yaramıştır. Olumlu izlenim edinen delegelerin Türkiye'nin tanıtılmasına-yardımcı olacakları açıktır.

Kısacası, Onuncu Dünya Enerji Konferansında yeni teknolojiler üzerinde düşünce ve bilgi alışverişi yapılmış, birçok ülkenin yapıcı ve uygulayıcı girişimleri üzerinde tartışma ve görüşme açılmış, sorunların ilerde de tartışılıp çözülmesi kararlaştırılmıştır.

İstanbul'da yapılan Onuncu Dünya Enerji Konferansı başarılı bir biçimde sonuçlanmış, ülkemizle yabancı ülkeler arasındaki dostluk bağı kuvvetlendirilmiş, başarılı bir düzenleme ile Türkiye'nin bu çapta bir düzenlemeyi başarı ile yapabileceği kanıtlanarak olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Konferansın başarısı birçok yerli ve yabancı kuruluş ve kişiler tarafından gönderilen yazılarda belirtilmiştir.

İstanbul Onuncu Dünya Enerji Konferansının başarılı bir biçimde sonuçlanması; düzenlemeyi yapan Organizasyon Grubu ve onu destekleyen Türk Kamu İktisadi Kuruluşları, çalışan çeşitli komitelerin başkan ve üyeleri ile sekreteryada ve Konferans sırasında bu işte görev alan kimselerin hizmetleri, çalışmaları, büyük çaba ve yardımları ile elde edilmiştir.